

Τηλεοπτικός Δημοσιογραφικός λόγος
Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ – Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών
Επιστημών, ΑΠΘ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1α. Η χρήση του α' (ενικού και πληθυντικού) και του β' (ενικού και πληθυντικού) προσώπου στον τηλεοπτικό δημοσιογραφικό λόγο ως στρατηγικών μαζικής επικοινωνίας

β. Να χαρακτηρίσετε το α' πρόσωπο στα παρακάτω παραδείγματα από παλαιά τηλεοπτικά δελτία της κρατικής τηλεόρασης της δεκαετίας του '80.

A. Να σημειώσουμε εδώ ότι τη συνέχεια της ελληνικής πρωτοβουλίας για την απύραυλη Βαλκανική έχει αναλάβει η Ρουμανία και η καθυστέρηση οφείλεται στις αντιδράσεις της Τουρκίας. (ΕΡΤ 1980, Χούντας)

B. Στις εξωτερικές μαs ειδήσεις στη συνέχεια. (ΕΡΤ 1980, Χούντας)

Γ. Για τη δεύτερη μέρα της επίσημης επίσκεψης του προέδρου της Δημοκρατίας Χρήστου Σαρτζετάκη στο Παρίσι μάs τηλεφωνεί η απεσταλμένη μαs Όλγα Τρέμη. (ΕΡΤ 1986, Τζιβιλίκας)

Δ. Να περάσουμε πάλι στην ελληνική επικαιρότητα. (ΕΡΤ 1988, Ανδρικόπουλος)

E. Και επιστρέφουμε στα δικά μαs. (ΕΡΤ2, 1985 Νικολοπούλου)

Βλ. διαφάνειες Ενότητα 5: Η εκφορά του λόγου στην τηλεόραση - Η δείξη τόπου και χρόνου

2.α. Να αναπτύξετε κριτικά τις εξής ιδιότητες της «νεο-τηλεόρασης» και να τις συσχετίσετε με γλωσσικές πρακτικές τις οποίες ενεργοποιούν:

- προσωποποίηση και βεντετισμός
- εντύπωση συμπαρουσίας
- ανακατασκευή του πραγματικού

β. «Όργανο διευκόλυνσης στην αρχή [το τηλεχειριστήριο], ενίσχυσε στη συνέχεια τις τάσεις για κυμαινόμενη ακρόαση και ευνόησε το ζάπινγκ, δηλαδή τη δυνατότητα να αποδεσμεύεται κανείς από την προσφορά ενός και μόνου προγράμματος και να ταξιδεύει από το ένα κανάλι στο άλλο, δημιουργώντας φαινόμενα πρόσληψης και άρα συγκρότησης νοήματος, αν όχι πλήρως χαοτικά, τουλάχιστον δύσκολα προβλέψιμα» (Yves Lavoinne (2004) *Η γλώσσα των μέσων ενημέρωσης*).

Με αφετηρία τον ισχυρισμό του Lavoinne να εξηγήσετε αν το ζάπινγκ είναι, κατά τη γνώμη σας, παιχνίδι αποδόμησης ή αναδόμησης του τηλεοπτικού προγράμματος.

Βλ. διαφάνειες Ενότητα 2: Η τηλεόραση: Στρατηγικές λόγου - Είδη τηλεοπτικού λόγου

3. Ποιες είναι οι βασικές διαφορές των τηλεοπτικών ειδήσεων στην παραδοσιακή και τη σύγχρονη τηλεόραση (ρόλοι επαγγελματιών και προσκεκλημένων, σχέση με το κοινό, επιλογή και ιεράρχηση θεμάτων, οργάνωση της είδησης/ρεπορτάζ, κ.λπ.)

Βλ. διαφάνειες Ενότητα 2: Η τηλεόραση: Στρατηγικές λόγου - Είδη τηλεοπτικού λόγου και Ενότητα 6: Μοντέλα οργάνωσης των τηλεοπτικών ειδήσεων

4. Ποιες αποκλίσεις από το μοντέλο των Clayman & Heritage διαπιστώνει η Τζάννε στις ελληνικές ειδησεογραφικές συνεντεύξεις όσον αφορά τα ανοίγματα και τα κλεισίματα;

Βλ. διαφάνειες Ενότητα 10: Ανοίγματα και κλεισίματα ειδησεογραφικών συνεντεύξεων

5. Ο ρόλος των μοντέλων (οργανωτικών προτύπων) στα τηλεοπτικά δελτία (διαμιντιακά πρότυπα, σενάρια, σεναριοποιήσεις).

Βλ. διαφάνειες Ενότητα 6: Μοντέλα οργάνωσης των τηλεοπτικών ειδήσεων

6α. Ο ρόλος του παρουσιαστή του κεντρικού δελτίου ως «συνομιλητή» με το τηλεοπτικό κοινό του

β. Να σχολιάσετε τον εμφατικό τονισμό της είδησης που ακολουθεί

Ο υπουργός Δημόσιας Τάξης Αλέξανδρος Φλώρος, ο οποίος πραγματοποιεί περιοδεία σε πόλεις της Κεντρικής και Βόρειας Ελλάδας, θα μιλήσει αύριο σε συγκέντρωση αξιωματικών της Αστυνομίας ΣΤΗ Θεσσαλονίκη. Το μεσημέρι ο υπουργός Δημόσιας Τάξης μίλησε σε συγκέντρωση αξιωματικών ΤΗΣ Αστυνομίας στη Λαμία ΚΑΙ τη Λάρισα. Εξάλλου, ο υπουργός Εσωτερικών Παναγιώτης Μαρκόπουλος μίλησε σήμερα ΣΤΗ Θεσσαλονίκη σε συγκέντρωση των νομαρχών ΜΑκεδονίας, Θεσσαλίας ΚΑΙ Θράκης. (ΕΡΤ2, Μάιος 1985)

Βλ. διαφάνειες Ενότητα 7: Ο παρουσιαστής ειδήσεων της Ελληνικής τηλεόρασης

7α. Η γραπτή, η προφορική και η εκφωνούμενη γραπτή γλώσσα του τηλεοπτικού δελτίου. Οι μορφές και οι λειτουργίες τους.

β. Στις ειδήσεις σε τίτλους που ακολουθούν όσοι είναι γραμμένοι με κεφαλαία είναι γραπτοί επί οθόνης ενώ όσοι είναι με μικρά εκφωνούνται. Να σχολιάσετε αντιπαραθετικά τη μορφή και τη λειτουργία τους.

ΚΡΑΥΓΕΣ ΣΤΗ ΣΙΩΠΗ

Σάλος από τις αποκαλύψεις του STAR για το AIDS στις φυλακές. Καταγγελίες και κραυγές απόγνωσης πίσω από τα κάγκελα. Κρατούμενος απειλεί να πέσει απ' την ταράτσα του ψυχιατρείου.

ΝΤΟΚΤΩΡ ΚΡΙΤΣΕΛΗΣ

Ο γιατρός Κριτσέλης ανοίγει τα χαρτιά του για το χειρουργείο της φρίκης. «Δεν είμαι Φρανκενστάιν». Πταισματοδίκης ανέλαβε την υπόθεση. Καταγγελίες για παρόμοια περιστατικά στην Κέρκυρα.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ Ι.Χ.

Έντονες αντιδράσεις από ΑΔΕΔΥ και τη ΓΣΕΕ για το σχέδιο του υπουργείου Προεδρίας για τους δημοσίους υπαλλήλους. Αμφισβητείται η μονιμότητα.

ΒΟΗΘΑ, ΘΕΕ ΜΟΥ

Στο θεό και στο στρατό έχουν εναποθέσει τις ελπίδες τους οι Έλληνες, σύμφωνα με μεγάλο γκάλοπ. (STAR, Ιούλιος 1995)

Βλ. διαφάνειες Ενότητα 3: Η προσωδία του τηλεοπτικού λόγου I

- 8α.** Τι είναι ο εσφαλμένος τονισμός στην τηλεοπτική γλώσσα; Πώς εξηγείται;
β. Τι σημαίνει 'ρυθμός εκφοράς' (τέμπο) του τηλεοπτικού λόγου; Από ποιους παράγοντες επηρεάζεται;

Βλ. διαφάνειες Ενότητα 3: Η προσωδία του τηλεοπτικού λόγου I και Ενότητα 4: Η προσωδία του τηλεοπτικού λόγου II - Οι κανόνες της οπτικοακουστικής γραφής